

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 132/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť I. B., H., zastúpeného advokátkou Mgr. E. B., T., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 269/08 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. marca 2011 doručená sťažnosť I. B., H. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 269/08.

Zo sťažnosti vyplýva, že žalobou podanou pôvodne Okresnému súdu Trnava 21. septembra 2004 sa sťažovateľ a spol. v procesnom postavení žalobcov domáhali voči žalovanému určenia neplatnosti výpovede nájmu bytu. V dôsledku reorganizácie súdnictva od 1. januára 2008 bola predmetná vec prevedená na ďalšie konanie z Okresného súdu Trnava na okresný súd, ktorý o nej koná pod sp. zn. 4 C 269/08. Z prehľadu procesných úkonov Okresného súdu Trnava, ako aj okresného súdu uvádzaného sťažovateľom vyplýva, že okresný súd v predmetnej veci vyhlásil (v poradí už druhý) rozsudok, a to 29. apríla 2010, pričom z dôvodu odvolania sa obidvoch sporových strán sa v súčasnosti konanie v tejto veci nachádza na odvolacom Krajskom súde v Trnave. Podľa sťažovateľa postup okresného súdu v tejto jeho veci aj napriek ním podanej sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu je poznačený zbytočnými a neodôvodnenými prietahmi, v dôsledku čoho malo byť porušené jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

„Vec, ktorá je predmetom rozhodovania možno považovať vzhľadom na právne predpisy, ktoré treba aplikovať za štandardne zložitú. Obaja účastníci konania v konaní vystupujú aktívne a v primeraných lehotách spolupracujú so súdom. Postup porušovateľa v konaní č. k. 4 C 269/2008 možno preskúmať z obsahu spisu. Je z neho zrejmé, že nekonaním v období od 1.1.2008 došlo zo strany porušovateľa k porušeniu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.“

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo I. B. na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Piešťanoch v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 269/2008 porušené bolo.

2. I. B. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 8 000 € (slovom osemtisíc euro), ktoré je Okresný súd Piešťany povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. I. B. priznáva úhradu trov konania v sume 261,82- € (slovom dvestošesťdesiatjeden euro a osemdesiatdva centov), ktoré je Okresný súd v Piešťanoch povinný zaplatiť na účet advokátky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom konania ústavného súdu je posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 269/08 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 1 ústavy.

Zjavne neopodstatneným návrhom je návrh, ktorým sa namieta taký postup orgánu verejnej moci, ktorým nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil

sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namieta, ako aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval označené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (napr. II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 288/05, II. ÚS 298/06).

V súlade so svojou judikatúrou (II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 61/03, II. ÚS 298/06, II. ÚS 250/09) ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 269/08 okresný súd rozhodol vo veci rozsudkom z 29. apríla 2010 (sťažovateľovi a spol. doručené 25. mája 2010), t. j. viac ako 9 mesiacov pred podaním sťažnosti ústavnému súdu. Podľa zistenia ústavného súdu o odvolaní účastníkov konania proti predmetnému rozsudku okresného súdu koná od 3. novembra 2010 Krajský súd v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Co 292/2010, pričom konanie nie je dosiaľ skončené.

Sťažnosť na postup okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 269/08 bola teda ústavnému súdu doručená (2. marca 2011, na poštovú prepravu podaná 28. februára 2011) potom, ako okresný súd vo veci vyhlásil rozsudok (29. apríla 2010). Takže v čase podania sťažnosti ústavnému súdu už okresný súd nemohol ovplyvniť plynulosť priebehu konania, a teda ani porušiť označené právo sťažovateľa, pretože vyhlásením rozsudku vo veci samej okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľa v konaní pred súdom prvého stupňa. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd v tomto štádiu nemohol vykonávať, a preto bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila vyhlásením rozhodnutia vo veci samej pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Tento skutkový stav bol so zreteľom na obsah sťažnosti, ako aj s prihliadnutím na zmysel a účel ustanovenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov základom pre záver ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľa už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd však nad rámec poznamenáva, že ak by po skončení odvolacieho konania bola vec opätovne vrátená okresnému súdu a v jeho postupe by opätovne nastali prietahy v konaní, sťažovateľ má právo opätovne sa domáhať ochrany svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov novou sťažnosťou podanou ústavnému súdu.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok a rozhodnutie o prikázaní primeraného finančného zadosťučinenia a úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o tejto časti sťažnosti už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. apríla 2011